

Số: 7853/BKHĐT-PTDN

Hà Nội, ngày 01 tháng 11 năm 2022

*V/v hướng dẫn hỗ trợ lãi suất
cho DNNVV theo Nghị định
số 80/2021/NĐ-CP*

Kính gửi: Bộ Tài chính

Phúc đáp Văn bản số 7465/BTC-TCNH ngày 29/7/2022 của quý Bộ về việc vướng mắc trong việc ban hành Quyết định của Thủ tướng Chính phủ hướng dẫn cấp bù lãi suất thực hiện chính sách cho vay hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV) theo Nghị định số 80/2021/NĐ-CP ngày 26/8/2021 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hỗ trợ DNNVV (Nghị định 80), Bộ Kế hoạch và Đầu tư có ý kiến như sau:

1. Về quá trình xây dựng quy định hỗ trợ cấp bù lãi suất cho DNNVV tại Nghị định 80/2021/NĐ-CP

Trong quá trình xây dựng Nghị định 80/2021/NĐ-CP, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã chủ động phối hợp với Bộ Tài chính và Ngân hàng nhà nước Việt Nam (NHNN) xây dựng các quy định liên quan tới: điều kiện hỗ trợ, phương thức hỗ trợ (bao gồm phương thức hỗ trợ sau đầu tư), mức hỗ trợ lãi suất đối với DNNVV (Điều 26, 27 Nghị định 80/2021/NĐ-CP). Tại Điều 28 của Nghị định, Chính phủ đã giao trách nhiệm cho Bộ Tài chính trong việc trình Thủ tướng Chính phủ ban hành hướng dẫn chính sách cấp bù lãi suất đối với khoản vay, thực hiện tạm cấp và quyết toán cấp bù chênh lệch lãi suất cho các tổ chức tín dụng trên cơ sở dự toán ngân sách nhà nước giao; đồng thời giao NHNN tổng hợp nhu cầu cấp bù lãi suất của tổ chức tín dụng đối với các khoản vay cho DNNVV gửi Bộ Kế hoạch và Đầu tư tổng hợp chung vào kế hoạch đầu tư công trung hạn và hằng năm theo quy định của pháp luật về đầu tư công. Các nội dung này đã được Bộ Kế hoạch và Đầu tư nghiên cứu, tiếp thu và giải trình nhiều lần theo ý kiến tham gia của quý Bộ, NHNN và ý kiến chỉ đạo của Lãnh đạo Chính phủ. Trên cơ sở đó, quý Bộ đã có ý kiến thống nhất thông qua khi Văn phòng Chính phủ lấy ý kiến Thành viên Chính phủ để ban hành Nghị định.

Theo ý kiến của Bộ Tài chính tại văn bản số 7465/BTC-TCNH, thẩm quyền ban hành các quy định hướng dẫn hỗ trợ lãi suất là Chính phủ, do vậy, Bộ Kế hoạch và Đầu tư nhất trí đối với đề xuất của Bộ Tài chính về việc hoàn thiện căn cứ pháp lý đối với nội dung này theo thẩm quyền của Chính phủ.

2. Về nguồn kinh phí và việc ban hành hướng dẫn chính sách hỗ trợ lãi suất cho DNNVV

- DNNVV khởi nghiệp sáng tạo và DNNVV tham gia cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị là hai đối tượng hỗ trợ trọng tâm quy định tại Luật Hỗ trợ DNNVV nhằm thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế sang phát triển theo chiều sâu, dựa trên đổi mới sáng tạo; tăng cường kết nối giữa các khu vực kinh tế, hỗ trợ doanh nghiệp Việt nam tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị khu vực và toàn cầu. Chính sách hỗ trợ lãi suất cho hai đối tượng này đã được quy định tại Luật Hỗ trợ DNNVV năm 2017, tuy nhiên đến

nay sau gần 5 năm ban hành Luật, chính sách chưa được cụ thể hóa để tổ chức thực hiện. Đồng thời, chính sách này cũng khác với chính sách cấp bù lãi suất cho doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh trong Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội dự kiến thực hiện trong 2 năm 2022 - 2023 theo Nghị quyết số 43/2022/QH15 ngày 11/01/2022 của Quốc hội, Nghị định số 31/2022/NĐ-CP ngày 20/5/2022 của Chính phủ về hỗ trợ lãi suất từ NSNN đối với khoản vay của doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh. Do đó, việc tiếp tục hoàn thiện cơ sở pháp lý để có thể triển khai được chính sách này trong thời gian tới là cần thiết và góp phần hiện thực hoá chính sách hỗ trợ quy định tại Luật Hỗ trợ DNNVV trong thực tiễn.

- Khoản 6 Điều 5 Luật Đầu tư công quy định về đối tượng đầu tư công như sau: *“Cấp bù lãi suất tín dụng ưu đãi, phí quản lý; cấp vốn điều lệ cho các ngân hàng chính sách, quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách; hỗ trợ đầu tư cho các đối tượng chính sách khác theo quyết định của Thủ tướng Chính phủ”*.

Căn cứ quy định tại Điều 40 Nghị định số 40/2020/NĐ-CP ngày 06/4/2020 của Chính phủ có quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đầu tư công, việc cấp bù lãi suất đối với các ngân hàng thương mại thuộc đối tượng đầu tư công được quy định trong luật.

- Căn cứ quy định tại Khoản 4 Điều 81 Luật Đầu tư công, Bộ Tài chính có nhiệm vụ: “Chủ trì trình cấp có thẩm quyền ban hành hoặc ban hành theo thẩm quyền quy định về quản lý, thanh toán, quyết toán dự án sử dụng vốn đầu tư công”. Đồng thời, căn cứ quy định tại khoản 2 Điều 26 Luật Ngân sách Nhà nước, Bộ Tài chính có nhiệm vụ: “Xây dựng nguyên tắc, tiêu chí và định mức phân bổ chi thường xuyên của ngân sách nhà nước; các chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi ngân sách, cơ chế quản lý tài chính - ngân sách nhà nước, chế độ kế toán, thanh toán, quyết toán, mục lục ngân sách nhà nước, chế độ báo cáo... thống nhất trong cả nước”. Vì vậy, Bộ Tài chính là cơ quan được giao hướng dẫn về quản lý, thanh toán, quyết toán chương trình hỗ trợ lãi suất từ ngân sách nhà nước đối với chênh lệch lãi suất thực hiện chính sách cho vay hỗ trợ DNNVV theo Nghị định 80/2021/NĐ-CP ngày 26/8/2021 là phù hợp với quy định pháp luật hiện hành.

Trên cơ sở đó, đề nghị Bộ Tài chính báo cáo Chính phủ chủ trương xây dựng Nghị định hướng dẫn chính sách cấp bù lãi suất cho DNNVV phù hợp với quy định pháp luật hiện hành để có cơ sở triển khai thực hiện.

- Theo quy định hiện hành, đầu mỗi kỳ kế hoạch đầu tư công trung hạn 05 năm, Bộ Kế hoạch và Đầu tư sẽ tổng hợp trình cấp có thẩm quyền phê duyệt, bố trí nguồn vốn và kế hoạch vốn khi có đủ căn cứ pháp lý, quy định về trình tự, thủ tục, cơ chế thực hiện, sau khi đã xác định được nhu cầu của nhiệm vụ nêu trên. Trong mỗi kỳ kế hoạch đầu tư công trung hạn, NSTW đều bố trí một khoản dự phòng để xử lý những trường hợp phát sinh nhưng chưa bố trí được nguồn. Do đó, sau khi cơ chế hướng dẫn chính sách cấp bù lãi suất được hoàn thiện và căn cứ nhu cầu cấp bù chênh lệch lãi suất cho vay hỗ trợ DNNVV thông qua Ngân hàng thương mại tại thời điểm đó, Bộ Kế hoạch và Đầu tư sẽ phối hợp với Bộ Tài chính báo cáo Chính phủ trình Quốc hội xem xét, quy định việc sử dụng dự phòng NSTW của kế hoạch đầu tư công trung hạn.

3. Về đề xuất bổ sung dự toán đầu tư công để thanh toán dứt điểm cho các ngân hàng thương mại (NHTM) đã thực hiện các chương trình tín dụng chính sách của nhà nước trước đây nhưng chưa được ngân sách nhà nước (NSNN) thanh toán

Các chương trình cấp bù lãi suất trước đây qua NHTM chưa đủ cơ sở pháp lý để Bộ Kế hoạch và Đầu tư bố trí vốn đầu tư công thực hiện, cụ thể:

3.1. Cấp bù lãi suất cho vay giảm tổn thất trong nông nghiệp

- Đối với các chính sách cấp bù lãi suất cho vay từ 31/12/2020 trở về trước: Tại các Quyết định liên quan của Thủ tướng Chính phủ^[1] không quy định việc bố trí nguồn vốn đầu tư phát triển (ĐTPT) để thực hiện chính sách cấp bù lãi suất. Đồng thời, Thủ tướng Chính phủ giao Bộ Tài chính có trách nhiệm hướng dẫn và thực hiện việc cấp bù lãi suất theo quy định của các Quyết định này. Do đó, Bộ Kế hoạch và Đầu tư chưa đủ cơ sở để báo cáo cấp có thẩm quyền bố trí vốn đầu tư công thực hiện cấp bù lãi suất cho các NHTM thực hiện cho vay theo chương trình này.

- Đối với các chính sách cấp bù lãi suất dự kiến phát sinh trong giai đoạn 2021-2025: Quyết định số 68/2013/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về Chính sách hỗ trợ nhằm giảm tổn thất trong nông nghiệp quy định “NSNN chỉ hỗ trợ lãi suất và cấp bù chênh lệch lãi suất đối với các khoản vay đã ký hợp đồng vay vốn tại các NHTM trước ngày 31/12/2020”, do đó không có cơ sở để thực hiện cấp bù lãi suất trong giai đoạn 2021-2025.

3.2. Cấp bù lãi suất cho vay nâng cấp, đóng mới tàu cá

Việc bố trí nguồn chi ĐTPT để thực hiện chính sách cấp bù lãi suất được quy định tại Nghị định số 17/2018/NĐ-CP (sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 67/2014/NĐ-CP) và có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/01/2018. Do đó, việc bố trí vốn đầu tư công để cấp bù lãi suất phát sinh trước ngày 01/01/2018 là không có cơ sở.

Theo quy định tại khoản 19 Điều 1 Nghị định số 17/2018/NĐ-CP: “Thời gian ký kết hợp đồng tín dụng đóng mới, nâng cấp tàu theo quy định tại khoản 1 Điều 4 được thực hiện đến hết ngày 31/12/2017. Trường hợp khoản vay giải ngân sau ngày 31/12/2018 thì lãi suất cho vay do ngân hàng thương mại và khách hàng tự thỏa thuận phù hợp với quy định của pháp luật hiện hành”. Do đó, chỉ các khoản vay ký kết hợp đồng tín dụng đến hết ngày 31/12/2017 mới được xem xét cấp bù lãi suất theo quy định.

Trên cơ sở đó, Bộ Kế hoạch và Đầu tư sẽ báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, bố trí vốn đầu tư công để cấp bù phần lãi suất (phải cấp bù) phát sinh từ ngày 01/01/2018 cho các hợp đồng được ký kết đến ngày 31/12/2017. Tuy nhiên, hiện nay NHNN chưa tách các khoản vay theo các giai đoạn nêu trên^[2], do đó chưa đủ cơ sở để bố trí cấp bù cho chương trình này.

3.3. Cấp bù lãi suất cho vay nhà ở xã hội

Theo quy định tại Điều 4 Quyết định số 18/2018/QĐ-TTg ngày 02/4/2018 của Thủ tướng Chính phủ, việc cấp bù lãi suất cho các NHTM chỉ áp dụng trong giai đoạn 2016-2020. Tuy nhiên, trong giai đoạn 2016-2020, các NHTM chưa thực hiện giải ngân cho vay theo chương trình nêu trên, do vậy việc cấp bù trong giai đoạn 2021-2025 là không có cơ sở cho các NHTM (trừ Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn dự kiến năm 2020 có phát sinh cấp bù).

3.4. Cấp bù lãi suất cho vay phát triển trồng rừng

Điểm a khoản 4 Điều 10 Nghị định số 75/2015/NĐ-CP ngày 09/9/2015 của Chính phủ quy định: Bộ Tài chính có trách nhiệm bố trí ngân sách thực hiện các chính

sách quy định tại Nghị định này. Do đó, việc bố trí vốn đầu tư công để thực hiện cấp bù là chưa có cơ sở.

3.5. Cấp bù lãi suất cho vay hỗ trợ giảm nghèo nhanh và bền vững đối với 61 huyện nghèo

Nghị quyết số 30a/2008/NQ-CP ngày 27/12/2008 của Chính phủ và các văn bản hướng dẫn có liên quan không có quy định về việc bố trí nguồn vốn ĐTPT để thực hiện cấp bù lãi suất cho các NHTM. Do đó, không có cơ sở để bố trí vốn đầu tư công thực hiện cấp bù lãi suất cho các NHTM.

3.6. Cấp bù lãi suất cho vay hỗ trợ thực hiện tổ chức lại sản xuất và chuyển đổi sở hữu đối với các Công ty, Nhà máy đường

Quyết định số 28/2004/QĐ-TTg ngày 04/3/2004 của Thủ tướng Chính phủ và các văn bản hướng dẫn có liên quan không có quy định về việc bố trí nguồn vốn ĐTPT để thực hiện cấp bù lãi suất cho các NHTM. Do đó, không có cơ sở để bố trí vốn đầu tư công thực hiện cấp bù lãi suất cho các NHTM.

Căn cứ các thông tin cung cấp nêu trên, đề nghị Bộ Tài chính điều chỉnh và bổ sung đầy đủ thông tin trong văn bản báo cáo Chính phủ, đề xuất việc xử lý nội dung này phù hợp với thực tiễn và quy định pháp luật điều chỉnh chính sách cấp bù lãi suất tương ứng.

Trên đây là ý kiến của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, đề nghị quý Bộ tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Vụ THKTQD, Vụ TCTT (Bộ KHĐT);
- NHNN (để p/h);
- Lưu: VT, PTDN_(B).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Trần Duy Đông

[\[1\]](#) Quyết định số 63/2010/QĐ-TTg, Quyết định số 65/2011/QĐ-TTg, Quyết định số 68/2013/QĐ-TTg

[\[2\]](#) Giai đoạn các khoản vay phát sinh trước 2018 và từ năm 2018 đến nay